5. 9. 2001

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Letní zamyšlení nad letním časem

Člověk během svého dlouhého pobytu na Zeměkouli objevil a dokázal mnohé. Ovládl v podstatě vše, co zde našel - zemi, vodu a vzduch. Ale nejen to, ovládl dokonce i to, co neexistuje. Čas...

Co je to totiž čas?

Není na místě, se zde pouštět do filosofických úvah nad tímto pojmem a jeho případnou uchopitelností. Můžeme si však vypomoci slovy Jana Wericha, který Miroslavu Horníčkovi na tuto otázku odpověděl - ...Co je to čas? Čas neexistuje.

Člověk během svého dlouhého pobytu na Zeměkouli objevil a dokázal mnohé. Ovládl v podstatě vše, co zde našel - zemi, vodu a vzduch. Ale nejen to, ovládl dokonce i to, co neexistuje. Čas...

Co je to totiž čas?

Není na místě, se zde pouštět do filosofických úvah nad tímto pojmem a jeho případnou uchopitelností. Můžeme si však vypomoci slovy Jana Wericha, který Miroslavu Horníčkovi na tuto otázku odpověděl - ...Co je to čas? Čas neexistuje. Nebo už jste někdy šel v lese a potkal jste Čas? Nebo někdo zazvonil a vešel Čas? Čas si vymysleli lidi, aby věděli od kdy do kdy a co za to...

Nelze se proto divit, že si lidé také sami určují, kdy bude o hodinu více a kdy o hodinu méně a určité zákonitosti, které přece jen v souvislosti s biologickým časem fungují, vesele porušují. Co na tom, že jsou lidé unavení, trpí poruchami spánku a nejrůznějšími tělesnými i fyzickými potížemi a v návaznosti na to podávají mnohem méně kvalitnější výkony ve svých zaměstnáních. Nelze přece srovnávat tyto lidské potíže, které jsou „zadarmo“ s energetickou úsporou a nižší spotřebou surovin.

Poprvé se pojem letní čas na našem území objevil v roce 1915, kdy byl letní čas také zaveden. V období mezi první a druhou světovou válkou se od letního času upustilo. Ne však na dlouho, protože již v roce 1940 v období existence Protektorátu Čechy a Morava, byl letní čas opětovně zaveden. Ani tato změna však nebyla příliš stabilní, a tak československá vláda v roce 1949 letní čas opět zrušila. Po poměrně dlouhé pauze, kdy lidé 30 let spokojeně žili i bez letního času, byl tento znovu zaveden. Nejdříve se letní čas se zimním časem střídal v šestiměsíčních cyklech. Rok 1996 přinesl změnu v tom ohledu, že se letní čas prodloužil na sedm měsíců.

Již jsme si zvykli, že se každoročně před změnou zimního času na letní zvedá poměrně silná vlna odporu proti letnímu času. V čele odporců se objevuje známý pekař Stanislav Pecka ze Sobětuch na Chrudimsku, který je snad nejproslulejším českým bojovníkem proti letnímu času a jeho přístup k dané problematice je opravdu aktivní. Na svém kontě má již stížnost Evropské komisi pro lidská práva ve Štrasburku, v této souvislosti se obrátil i na Madeleine Albrightovou, jež v té době zastávala post ministryně zahraničních věcí Spojených států amerických a oslovil též prezidenta Václava Havla. Jak ze současného stavu věci vyplývá, jeho boj lze zatím označit jako sysifofský.

Z právního hlediska je úprava letního času provedena zákonem č. 54/1946 Sb., Prozatímního Národního Shromáždění o letním čase. Tento zákon nevelkého rozsahu (2 paragrafy) obsahuje pouze zmocnění vlády, aby nařízením zaváděla odchylkou od středoevropského času letní čas a určovala

jeho počátek a konec. V současné době existuje nařízení vlády č. 41/1998 Sb., o zavedení letního času v letech 1998 až 2001, které stanovuje jednak počátek letního času, kdy se ve stanovených březnových dnech (v roce 1998 dnem 29. března, v roce 1999 dnem 28. března, v roce 2000 dnem 26. března, v roce 2001 dnem 25. března) o druhé hodině středoevropského času posunou hodiny na třetí hodinu letního času a konec letního času, kdy se ve stanovených říjnových dnech (v roce 1998 dnem 25. října, v roce 1999 dnem 31. října, v roce 2000 dnem 29. října, v roce 2001 dnem 28. října) o třetí hodině letního času posunou hodiny na druhou hodinu středoevropského času.

Nařízení vlády se ve svém § 2 zabývá i vlivem zavedení letního času na stanovenou týdenní dobu. Podle tohoto nařízení stanovená týdenní pracovní doba u zaměstnanců, jimž počátek letního času v letech 1998 až 2001 připadne do jejich pracovní směny, pokud se tato pracovní směna v důsledku zavedení letního času zkrátí, bude v příslušném týdnu o jednu hodinu kratší. U těch zaměstnanců, jimž konec letního času v letech 1998 až 2001 připadne do jejich pracovní směny, pokud se tato pracovní směna v důsledku ukončení letního času prodlouží, bude v příslušném týdnu stanovená týdenní pracovní doba o jednu hodinu delší. (Zaměstnance, kteří se ocitnou v posledně zmiňované situaci, je nutno upozornit, že i přesto že se jim v důsledku ukončení letního času pracovní směna prodlouží o jednu hodinu, nejde o práci přesčas a proto jim ani nepřísluší mzda za práci přesčas.)

Jak z výše uvedeného vyplývá, situace je vyřešena pro letošní říjen. Co bude po tom? S největší pravděpodobností lze říci, že letní čas přetrvá i nadále a to vzhledem k tomu, že Evropská unie se zatím ubírá směrem k zachování letního času a my se zase ubíráme směrem do Evropské unie.

Podle legislativy Evropské unie se ve všech jejích státech posouvají ručičky hodin poslední březnovou neděli o jednu hodinu vpřed a poslední neděli v říjnu o jednu hodinu zpět. Jediný rozdíl je, že letní čas v Evropské unii začíná v i končí v jednu hodinu.

Platnost letního času je v Evropské unii prodloužena pro období od roku 2002 až do roku 2006. Evropská komise má za úkol do dubna 2007 předložit komplexní zprávu o dopadech letního času. Tato zpráva by měla zhodnotit především přínos zavedení letního času z hlediska úspor energie. Na základě zprávy bude následně rozhodnuto, zda-li účinnost letního času zejména s ohledem na zájmy různých odvětví průmyslu je taková, aby ospravedlnila jeho další trvání. Při dalším rozhodování o letním čase by měly být zohledněny i názory členských států Evropské Unie a příslušných institucí Evropské unie.

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- Účinky rozhodnutí o úpadku v praxi
- Nezpůsobilý poddodavatel ve veřejné zakázce: kdy může zadavatel zůstat nečinný?
- Kdy se z nesplaceného úvěru stane trestný čin? Úvěrový podvod v praxi
- Lze sjednat kupní smlouvu s „utajenou“ kupní cenou?
- Pracovněprávní dokumenty a elektronický podpis – když certifikát vyprší dříve než archivační lhůta
- 10 otázek pro … Janu Andresovou
- Souhrn významných událostí ze světa práva
- Novela stavebního zákona: přehled změn a dopadů do praxe po dokončení legislativního procesu
- Nové nařízení EU o obalech a obalových odpadech: kdo všechno může být výrobcem?
- Energetická náročnost budovy jako cenotvorný faktor
- Okamžité zrušení pracovního poměru vs. výpověď podle ust. § 52 písm. g) zákoníku práce